

Обґрунтування необхідності включення до навчального плану
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Методи і моделі управлінського обліку»

рівень вищої освіти
галузь знань
спеціальність
освітня програма
тип дисципліни

третій (освітньо-науковий)
07 «Управління та адміністрування»
071 «Облік і оподаткування»
«Облік і оподаткування»
вибіркова

Дисципліна **«Методи і моделі управлінського обліку»** відіграє важливу роль у забезпеченні наукових інтересів аспірантів, в частині набуття знань і навичок з методики і організації управлінського обліку в процесі прийняття ефективних управлінських рішень суб'єктами господарювання, які діють в конкурентному середовищі.

Як вибіркова дисципліна, вона дозволяє аспірантам у відповідь на їхні наукові інтереси, отримати необхідні знання та вміння в частині принципів, методів, форм, прийомів прогнозування управлінських рішень, які виникають при реалізації завдань управлінського обліку.

«Методи і моделі управлінського обліку» як навчальна дисципліна інтегрує велику кількість базових понять та прийомів з дисциплін таких, як: «Бухгалтерський облік», «Фінансовий облік», «Управлінський облік», «Аналіз господарської діяльності».

Метою вивчення дисципліни є – формування у аспірантів теоретичних знань та практичних навичок з методики і організації управлінського обліку в процесі прийняття ефективних управлінських рішень суб'єктами господарювання які діють в конкурентному середовищі.

Завдання (навчальні цілі) дисципліни полягає у формуванні в аспірантів цілісної системи знань щодо методології управлінського обліку та прогнозування звітності. У результаті вивчення дисципліни студенти повинні *засвоїти* елементи дослідницької діяльності, принципи організації, методику й технології ведення управлінського обліку та складання прогновної управлінської звітності, навчитися проводити авторські дослідження, зокрема, в частині збору інформації, теоретичних посилок та робочих гіпотез, вибору методики та методів проведення аналізу управлінської звітності з метою прийняття подальших релевантних управлінських рішень.

Предметом дисципліни є вивчення теоретичних аспектів останніх розробок з методики і організації різних складових управлінського обліку.

Здобувачі повинні вміти: застосовувати, аналізувати і оцінювати результати отримані з використанням інструментів управління витратами і управлінського обліку; застосовувати різноманітні види кошторисних систем і аналізувати виробничі і ринкові відхилення; застосовувати методи трансфертного ціноутворення, аналізувати і оцінювати результати компанії від застосування методів трансфертного ціноутворення; застосовувати, аналізувати і оцінювати результати діяльності підрозділів; розуміти і застосовувати аналіз «витрати - обсяг продукції - прибуток» для декількох видів продукції і в умовах невизначеності; застосовувати аналіз релевантних витрат для прийняття управлінських рішень; застосовувати обґрунтовані інвестиційні рішення з використанням методів оцінки капітальних вкладень.

Здобувачі повинні знати: інструменти управління витратами і управлінського обліку; застосовування різноманітних видів кошторисних систем і методів трансфертного ціноутворення, аналіз і оцінку результатів компанії від застосування методів трансфертного ціноутворення; аналіз і оцінку результатів діяльності підрозділів; аналіз «витрати - обсяг продукції - прибуток» для декількох видів продукції і в умовах невизначеності; відмінності між релевантними і нерелевантними витратами для прийняття управлінських рішень.

Основною сферою реалізації набутих компетентностей буде володіння знанням законодавчої і нормативної бази, яка регламентує процеси прийняття управлінських рішень, характеру на різних стадіях розвитку бізнесу, врахував вплив факторів внутрішнього та зовнішнього середовища. Набуті знання дозволять прогнозувати діяльність суб'єктів господарювання, формувати думки про необхідність зміни існуючої стратегії управління, змінювати стратегічні зони господарювання, підвищувати конкурентоспроможність, виявляти сильні та слабкі ланки господарювання та формувати перспективні напрями розвитку господарюючих суб'єктів.

Зміст навчальної дисципліни розкривається такими основними темами:

Тема 1. Управлінський облік в системі комплексного менеджменту суб'єктів господарювання.

Тема 2. Методи оцінки витрат в управлінському обліку.

Тема 3. Моделі управління витратами господарюючих суб'єктів.

Тема 4. Планування господарської діяльності та складання кошторисів.

Тема 5. Аналіз відхилень. Гнучкий кошторис.

Тема 6. Трансфертне ціноутворення.

Тема 7. Фінансові показники діяльності підрозділів господарюючих суб'єктів.

Тема 8. Аналіз «витрати обсяг продукції-прибуток» (CVP). Умови невизначеності.

Тема 9. Вимірювання релевантних доходів та витрат для прийняття рішень.

Тема 10. Аналіз інвестиційних рішень.

Тема 11. Лінійне програмування для цілей управлінського обліку.

Тема 12. Використання результатів управлінського обліку для прийняття ефективних управлінських рішень.

Серед основних рекомендованих інформаційних джерел ключова роль відводиться:

1. Друрі К. Управлінський і виробничий облік: Пер. з англ.; Підручник. – М.: ЮНІТ-ДАНА, 2002.
2. Ентоні А. Аткинсон, Раджив Д. Банкер, Роберт С. Каплан, С. Марк Янг. Управлінський облік. 3-є видання-М.: Видавничий дім «Вільямс», 2005.
3. Хорнгрен Ч.Т., Фостер Дж. Бухгалтерський облік: управлінський аспект: Пер. з англ. / Під ред. Я. В. Соколова. – М.: Фінанси і статистика, 2001.
4. Хенсен Дон. Р., Меріен М. Моуен, Небіл С. Еліас, Сенков Девід У. Управлінський облік. Пер. з англ. / Під ред. Н. В. Краснік. – К.: Міленіум, 2002.

Професор кафедри обліку підприємницької діяльності ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»
доктор економічних наук, професор

 М.М. Шигун